

Aileler İçin Bilgece Sözler

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: Özd. 5:3–14; Mat. 19:5; 1Ko. 7:3, 4; Özd. 13:22; 14:26; 17:22; 23:13; 31:10–31.

HATIRLAMA METNİ: “RABB’e güven bütün yüreğinle, kendi aklına bel bağlama. Yaptığın her işte RABB’i an, O senin yolunu düze çıkarır” (Süleyman’ın Özdeyişleri 3:5, 6).

Su an hayatın hangi aşamasında olursak olalım, elbette ki hepimiz, doğduktan sonra kendileriyle olan ya da belki hiç olmayan ilişkimizin ne olduğu fark etmeksizin, hayata bir anne ve babayla başladık. Öte yandan, bazı insanlar kardeşlere ya da başka akrabalara sahip olsalar da, içinde büyüdükleri aile dışında kendilerine ait bir aileye sahip olamazlar.

Durumumuz ya da hayatın hangi aşamasında olduğumuz fark etmeksizin, Süleyman’ın Özdeyişleri kitapçığı bir araya getirilmiş öğütler, şiirler, sorular ve bilgece sözlerden oluşur. Aile ilişkileri doğrudan ele alınır, diğer bilgece sözler de aileye uygulanabilir. Süleyman’ın Özdeyişleri aslında içinde Tanrı yoluna yarasır bir yaşamın anahtarlarının anne-babadan çocuğa devredildiği bir aile evrakı olarak oluşturulmuştur. Tıpkı anne-babanın üniversiteye giden, ayrı eve çıkan ya da evden uzak bir yerde işe başlayan evlatlarına yazdığı bir nasihat mektubu gibi, Süleyman’ın Özdeyişleri de babadan oğula hitap etmektedir: “Oğlum, babanın uyarılarına kulak ver, annenin öğrettiklerinden ayrılmı” (Özd. 1:8). Yasanın Tekrarı kitapçığı anne-babalara inançlarını bir sonraki nesille paylaşma talimatı vermiştir. Süleyman’ın Özdeyişleri kitapçığının yaptığı işte budur. Babaların çağrılarında, Göksel Baba’nın bizi öğrenmeye çağırın sesini duyarız.

*4 Mayıs Sebt Günü’ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

Doğru Kadını Sev

Süleyman'ın Özdeyişleri 5:3–14 ayetlerinde tasvir edildiği gibi, evlilik öncesi cinsel ilişkinin ya da evlilik dışı ilişkinin getirdiği sorunları ve sonuçlarını yaz.

Dindar kişi en derin hislerini ve cinsel birlikteliği (bekârsa) evliliğe saklar ve (evliyse) korur. Süleyman'ın Özdeyişleri'nde özellikle erkeklere hitap ediyor, fakat aynı fikir kadınları ilgilendirecek şekliyle Ezgiler Ezgisi'nde ifade ediliyor (*Ezg. 4:12–15 ile karşılaştır*). Gayrimeşru aşkın güçlü cazibesi, bu günahın korkunç sonuçlarıyla karşılaştırılmalı. Sıradan cinsel ilişkilerde bağlılık olmadığı için, gerçek bir yakınlaşma gibi olamazlar. Maddi, fiziksel ve duygusal kaynaklar israf edilir. En önemlisi, kişi hayatında yaptığı seçimlerden ötürü Allah'a hesap vermek zorundadır.

Allah'ın insanlara verdiği en büyük armağanlardan olan cinsel ilişki, sadece evliliğe ait bir ayrıcalıktır (*Mat. 19:5; 1Ko. 7:3 4; İbr. 13:4*). Süleyman'ın Özdeyişleri'nde, evli bir çiftin aşklarından elde etmeleri gereken zevkin ve tatminin ince bir simgesi olarak besleyici ve bereketli su tasviri kullanılır. Bu, sadakatsizlik olduğunda meydana gelen israfla karşılaştırılır. “Gençken evlendiğin karın” (*Özd. 5:18*) ifadesi, çift yaşlandığında da bağlılıklarının devam etmesi gerektiğini belirtiyor. Koca karısının cazibesıyla halen mest olmaktadır (*Özd. 5:19, KM; “çoşar”, YÇ*).

İnsanın düşkün durumunda, cinsel dürtüler kişileri cinselliğe ilişkin ilahî tasarıdan uzaklaştırabilir. Ancak Allah insanlara muhakeme etme ve seçme gücünü de vermiştir. Sürekli olarak bastırılmazlarsa, bu ayartılar bunaltıcı olabilirler. Cinselliğe ilişkin ilahî tasarıya evlilikte sıkı bir şekilde bağlı kalma, gayrimeşru cinsel ilişkilerin gelişmesinin önüne geçebilir. Allah'ın cinselliğe ilişkin tasarısına evlilikte ömür boyu bağlı kalma seçimini yapmak hem sağduyuludur, hem de kendi cömert ödülleri içinde barındırır.

Bir kişinin bir evliliği mahvedebilecek cinsel ayartılarla mücadele ettiğini bilseydin, o kişiye nasıl bir öğüt verirdin?

Babalara Bir Çağrı

Süleyman'ın Özdeyişlerinde bahsedilen babaların, çocuklar için uzun vadeli sonuçları olabilecek karakter özelliklerini yaz:

Özd. 13:22; 27:23, 24 _____

Özd. 14:26 _____

Özd. 15:1, 18; 16:32 _____

Özd. 15:27 _____

Özd. 29:17 _____

Babaların karakterlerinin çocukları ve onlara devrettikleri miras üzerinde doğrudan etkisi var. Çocuklar, destek için, adanmış bir sevgi için, kılavuzluk ve örneklik için babalarına bakarlar. Süleyman'ın Özdeyişleri, ailelerine bakma konusunda güvenilir olan ve aile kaynaklarını akıllıca idare eden babaları över. “Kazanca düşkün kişi” pek çok şekilde “kendi evine sıkıntı verir” (Özd. 15:27); babalar aileye işten daha çok önem vermeye dikkat etmelidirler. Dindar babalar sabırlı olmaya ve duygularına hâkim olmaya çalışırlar. Çocuklarının kendilerine olan bağlılığına saygı gösterirler. Çocukları üzerindeki hâkimiyetlerini kötüye kullanmamaya özen göstererek, onları terbiye ederler. En önemlisi de, adanmış babalar, çocuklarına doğru yolda rehberlik edebilmek için, Allah'ı izlemek, O'nun sevgisinin ve Sözü'ndeki öğretinin denetimi altında olmak isterler.

Sonuçta, bir babanın çocukları için yapabileceği en önemli şey, annelerini sevmektir. **Onun eşine bağlılığı ve sürekli sevgisi, ya da bunların yokluğu, yetişkinliklerinde bile çocukların esenlikleri üzerinde çarpıcı bir etkiye sahiptir.**

Süleyman'ın Özdeyişleri'nde, Allah'a sadakat, evliliğe ve aileye bağlılık ve kişinin özel yaşamıyla toplum yaşantısı arasındaki uyum anahtar temalardır. Her alandaki başarı kişinin yüreğinin durumuna bağlıdır. Günahın cazibeleri –cinsellik, tembellik, servet ya da güç– çoktur, ancak bilge bir koca ve baba sürekli olarak doğru seçimleri yapmak için Allah'tan yardım ister.

Burada ifade edilen ahlâki ilkeler, baba olsun ya da olmasın herkes için ne şekilde önemlidir? İyi ya da kötü yöndeki eylemlerin başkalarını, özellikle de çocukları nasıl etkiledi? Hangi açılardan daha dikkatli olman gerekiyor?

Sevgiyle Terbiye

Süleyman'ın Özdeyişleri bir çocuğun disiplini ve terbiyesinin önemiyle ilgili ne öğretiyor? Özd. 10:17; 23:13, 14; 29:1; 29:15.

Anne-babalar bazen çocuklarına toplumsal olarak kabul edilemeyecek davranışların yanlışlığını aşılacak için, itaatsizliklerini cezalandırmak için, hatta çocukları kendilerini utandırdığında yaşadıkları hoşnutsuzluğu ifade etmek için onları terbiye ederler. Fakat Kendi ailesinin bu genç fertlerinin terbiyesiyle ilgili olarak Allah'ın maksadı nedir? Süleyman'ın Özdeyişleri, terbiyeyi geleceğe ilişkin umut bağlamında değerlendiriyor (Özd. 19:18). Dindar anne-babalar çocukların günahlı bir mizacı olduğunu bilirler. Onlara bu konuda sadece bir güç yardım edebilir, bu güç ise Mesih'tir (bkz. Ellen G. White, *Education [Eğitim]*, s. 29). Hristiyan anne-babalığın görevi, terbiye dahil olmak üzere, çocukları Allah'a yönlendirmektir.

Hassas bir bitkiyi desteklemek. Mesih aracılığıyla, terbiye bir ceza ya da otoritenin bir ifadesi olarak değil, kurtarıcı bir düzeltme olarak görülür. Allah'ın planı, günahın gücünün farkında olan sevgi dolu anne-babaların, çocuklarının yönünü Mesih'e doğru çevirmeleridir. Şefkatli anne-babalar, çocuklarının yaşamlarının ilk yıllarında onlara rehberlik edip gerektiğinde kısıtlamalarla, özenetim ortaya çıkana ve genç kişi Allah'a güvenip ilahî kurtuluş, büyüme ve olgunluk tasarısına uygun hareket edene kadar, tıpkı bir bahçe uzmanının yeni dikilmiş ağacı gözettiği gibi, nazik ama tavizsiz bir şekilde onları terbiye ederler.

Süleyman'ın Özdeyişleri 13:24; 23:13, 14 ayetlerinde anne-babalar için hangi mesaj bulunuyor?

Çocukları terbiye etme konusunda, toplamda sadece birkaç ayet “değnekten” (İbranice *şebet*) bahseder. Hristiyan anne-babalık literatüründe, anne-babanın değnek kullanmasının Göksel Çoban'ın onu sürüsünü gütmek için kullandığı gibi olması gerektiği fikri hakimdir (Mez. 23:4). Kutsal Yazı başka yerlerde çocuklardaki değişimi etkilemek için sabırlı öğretime, tutarlı örneklige, iyi iletişime ve yakın ilişkilere işaret eder (Yas. 11:18, 19). Terbiyenin istenilen düzeltici ve kurtarıcı niteliğe sahip olması isteniyorsa, çocuğun anne-babası tarafından sevildiğini hissetmesi şarttır (Özd. 13:24).

Terbiye çok sert olması ya da yanlış anlaşılması sebebiyle hedeflenen amacına ulaşamadıysa, anne-babalar çocuklarıyla işleri nasıl yoluna koyabilirler?

Damda Bir Yaşam Daha mı İyi?

Süleyman'ın Özdeyişleri kitapçığı ev hayatının bazı rahatsızlıklarını nasıl bir mizahi tarzda dile getiriyor? Özd. 21:9, 19; 27:15, 16. Bu mizahın nasıl bir etkisi var?

Özdeyişlerin bazıları yakın ilişkilerde birbirimize davranış şekillerimizi ele alıyor. Örneğin, “dertli kişiye ezgi söyleyen” düşüncesiz arkadaş (Özd. 25:20), ya da sabah erken kalkıp, “yüksek sesle” henüz uyuyanlara “kutluluk dileyen” kişi (Özd. 27:14, KM, COSMADES) hakkındakiler gibi özdeyişler, ince espri ve yumuşak bir dokunuşla mesajlarını iletiyorlar. Kavgacı kadınlarla ilgili ayetleri okuyan evli kadınlar, erkekler hakkında “özdeyişler” eklemek isteyebilirler! Mesela böyle sözlerin, evin ortamıyla ilgili sorumluluğu paylaşan kocaların da kavgacı davranışlara aynı ölçüde yatkın olmalarına rağmen, sadece kadınları hedef göstererek, bu özdeyişlerdeki sorunu kalıcı hale getirdiğini söyleyerek karşılık verebilirler. (Kayafa'nın ya da Hanan'ın evinde yaşamak nasıl olurdu, hayal edin!)

Sevinçli bir yürek işe yarar. Aile yaşantısında espri anlayışına sahip olmak iyi bir şeydir. Mizah, hayatın çarklarının yağı gibidir, baskıyı ve gerilimi azaltmaya yardımcı olur. “İç ferahlığı sağlık getirir, ezik ruh ise bedeni yıpratır” (Özd. 17:22). Özdeyişler kitapçık boyunca kendi ilacının bir kısmını içiyor ve bize rahatsız edici ve sinir bozucu bazı davranışlara gülme hakkını veriyor. Güldüğümüzde (ya da şaka yaparken şakalanıp canımız yandığında), belki de bizi öfkeliendiren ya da rahatsız eden alışkanlıklar ve davranışlarla ilgili konuşmak için daha iyi bir durumdayız demektir. Öte yandan, mizah ciddi bir dikkatle ele alınması gereken meseleleri küçümsemek ya da göz ardı etmek için kullanılmamalı.

Hafif bir ateş, kronik bir iltihabın belirtisi olabilir. Tartışma, dırıldır ve şikâyet, bir ya da daha çok aile ferdinin, belki de ilişkideki karşılıklılık ve iletişim sorunlarıyla ilgili, bastırılmış öfkesi olduğuna işaret edebilir. Şikâyet eden eş, karşısındakinin hissettiği gücünü, denetimini ve iletişim isteksizliğini dengelemeye çalışır. İltihap giderilirse, belirtileri de ortadan kaybolacaktır. Ailelerde, fertler sorunu ya da birbirlerini görmezden gelmek yerine, ihtiyaçlarını ve duygularını açıklamak için Rabb'e olan sevgilerinin ve birbirlerine olan bağlılıklarının üzerine inşa eder, öfke sorunlarının temeline iner ve onu temizlerler.

Aile için gülmek neden bu kadar önemli? İyilik için nasıl kullanılabilir, ya da nasıl saptırılarak kötülük için kullanılabilir? Cevabını derste söyle.

Gerçekten Zengin Bir Yaşam

Süleyman'ın Özdeyişleri kitapçığı asil bir karaktere sahip kadın eş için söylenen övgüyle son bulur. Methedilen karakteristikleri ve nitelikleri tanımla. Özd. 31:10–31.

Tarif edilen kadın çok özel biri, şiir de öyle. Süleyman'ın Özdeyişleri 31:10 ayetinden başlayarak, her ayet İbrani alfabesinin 22 harfinden biriyle başlıyor. Bu kıymetli eşe yazılmış övgüden, onu gereğince övebilmek için ulusal alfabenin tümünün ancak yeterli bir çerçeveye sağlayabildiği hissediliyor!

Süleyman'ın Özdeyişleri'nin iyi bir eşle evlenmeye yaptığı vurgu, hahamların bir vecizesinde yansıtılmış: “Bir adamın evi, onun karısıdır.” “Erdemli kadın kocasının tacidir, edepsiz kadınsa kocasını yer bitirir” (Özd. 12:4). Burada, Süleyman'ın Özdeyişlerinin sonunda, pek çok çeşitli yetenek bir kişinin karakterinde idealize ediliyor: giysi dokuma, gayrimenkul alma, tarım, ev işi ve mali yönetim. Bunlarla birlikte, ailesine iyi bakar. Ailesi de onu sever ve över.

Bu kapsamlı beceriler her kadından beklenmemelidir, bunlar kocaların eşlerini değerlendirmek için kullanacağı bir şablon da değildir. Aksine, Süleyman'ın Özdeyişleri bu becerileri ve nitelikleri tarif ederek, hem kadınlar hem de erkekler için neyin en önemli ve evrensel olarak geçerli olduğunu ortaya koyuyor: dürüstlük, merhamet, güvenilirlik, sadakat, nezaket ve çalışkanlık özellikleri. Süleyman'ın Özdeyişleri 31:30 ayetine göre, böyle bir yaşamın sırrı kadının “RABB'e saygılı” olmasıdır.

Süleyman'ın Özdeyişleri 31:10 ayetindeki “erdemli” ya da “faziletli” (KM) olarak tercüme edilen sözcük “dayanıklılık,” “kudret” ya da “zenginlik” anlamlarına gelir. Aynı sözcük Mezmur 62:10 ayetinde “varlığınız” (KM: “servet”) olarak çevrilmiştir ve Yeşu'nun “yiğit savaşçılarını” tarif eder (Yşu. 1:14). Boaz Rut'u “erdemli” (Rut 3:11) sözünü övüyor. Süleyman'ın Özdeyişleri 31:10 ayetinde “zenginlik” kavramıyla ilgili bir kelime oyunu var. Gerçek zenginlik karakterde, dürüstlükte ve Rab korkusunda bulunur. Bu, değerli mücevherlerin değerini kat kat aşar.

Yaşamını etkileyen fazilet ve cesaret sahibi kadınların bazıları kimler? Dindar kadınların karakter özelliklerinin, faziletlerinin ve becerilerinin listesine neleri eklerdin?

EK ÇALIŞMA: *Yüreği gökte tutmak.* “Hristiyanlar her şeyden önce yüreklerini korumaya dikkat etmelidir. Derin düşünmeye karşı bir sevgi geliştirmeli ve adanmışlık ruhunu beslemeliler. Birçokları tefekkürle, Kutsal Yazılar’ı araştırmayla ve duayla geçirilen zamanı fazla görüyor, böyle geçirilen zamanı kayıp sayıyorlar. Keşke her biriniz bunları Allah’ın size vermek istediği ışık içinde görebilseniz; zira o zaman göğün krallığını ilk sıraya koyardınız. Yüreğinizi gökte tutmak tüm erdemlerinize zindelik verecek ve tüm görevlerinizi canlandıracak. Zihni göksel şeyler üzerinde durmak üzere eğitmek, tüm emeklerimize yaşam ve samimiyet verecek... Ruhsal kazanımlar bakımından henüz cüceyiz... [Ef. 4:13.]” —Ellen G. White Yorumları, *The SDA Bible Commentary [Yedinci Gün Adventist Kutsal Kitap Şerhi]*, cilt 3, s. 1157.

TARTIŞMA SORULARI:

- 1 Birçok Hristiyan ayartıya karşı “yüreklerini korumaya” çalışırken, destek grubu ağının yararlı olduğunu düşünüyor. Bu duayı, Kutsal Kitap çalışmasını ve Kutsal Ruh’a güvenmeyi hangi şekilde arttırabilir? Bazı durumlarda, bir kimse kendisini günaha sürükleyen ayartılarla başa çıkmakta zorlanıyor ve bundan vazgeçemeyecek gibi görünüyorsa, profesyonel yardım almak neden iyi bir fikir olabilir?
- 2 Sınıf olarak, Çarşamba gününün son sorusuna cevaplarınızı yüksek sesle okuyun. Verdiğiniz çeşitli cevapların çıkarımlarını tartışın. Allah’ın bize verdiği pek çok harika şeyde olduğu gibi, gülmek ve mizah da ne şekilde bozulup gerçekten zararlı olabilecek bir şeye dönüşürülebilir?
- 3 Süleyman’ın Özdeyişleri 31. bölüme karşıt olarak, günümüz kültürü kadınlarda hangi nitelikleri yüceltmeye meyillidir? Bireyler olarak bu aşağılayıcı tavra katılmaktan kendimizi nasıl koruyabiliriz?
- 4 Genel olarak, içinde yaşadığın toplumdaki aile hayatıyla ilgili kültürel davranışlardan, Kutsal Kitap’ın aile hayatı ilkeleriyle doğrudan ters düşen bazıları neler? Öte yandan, Kutsal Kitap’ın ilkeleriyle uyuşan kültürel tutumlar da var mı? Varsa bunlar neler ve ailelerimizi güçlendirmek için ne şekilde kullanılabilirler?

Bebek Geliyor!

Andrew McChesney tarafından yazılmıştır.

Şehirlerde görev yapmak üstüne bir Şabat vaazını dinledikten sonra Tanrı'dan onu kullanması için dua eden doktor, Yedinci Gün Adventist dünya kilisesinin ABD ana merkezinin otoparkında beklenmedik bir şekilde bir bebek dünyaya getirdi.

Dr. Yvette C. Ross Hebron, Silver Spring, Maryland'de aceleyle hastaneye yetişmeye çalışan fakat kaybolup kilisenin otoparkına park eden ailenin arabasında sağlıklı bir erkek bebek dünyaya getirdi.

Yvette bu olayları Tanrı'nın ayarladığına inandığını söyledi.

“Dualarımıza cevaben en güzel fırsat, Rab tarafından oluşturuldu,” dedi.

Yvette, Adventist Kilisesi başkanı Ted N.C. Wilson'ın kilisenin Genel Konferans merkezindeki 2017 Yıllık Konsey iş toplantıları sırasındaki vaazını duyduktan sonra Tanrı'ya daha fazla hizmet edebilmek için dua etmeye başladı. Kilise lideri, şehirdeki insanlara yenilenmiş bir gayretle ulaşılması için istekte bulundu ve şehir sakinlerine ulaşılması için doktorlara ve diğer sağlık çalışanlarına olan ihtiyaçtan bahsetti.

Vaazdan beş gün sonra, Yvette ve kocası, arabayla kilise merkezinin yanından geçerken bir adamın arabayla otoparka girdiğini, arabadan fırlayıp arabanın çevresinde çılgınca koştuğunu gördüler. Araba camını indirdiği yerde adamın yakarışlarını ve çığlıklarını duydu, “Bebek geliyor!” Ardından arabadan, doğurmak üzere olan annenin feryatlarını duydu.

“Kocam ve ben direkt arabayı yol kenarına park ettik,” dedi.

Dakikalar sonra, bebek doğmuştu. Harold ambulansı aradığı yerde, yeni baba ayakkabı bağcıklarını tenis ayakkabılarından çıkardı ve arabadan bir makas aldı. Yvette'in talimatları doğrultusunda, göbek bağıni bu iple bağladı ve kesti.

Yvette bebeği arabadan aldığı bir battaniyeye sardı ve rahat olduğuna ve iyi bir şekilde nefes aldığından emin oldu. Genel Konferans güvenliği geldi ve etrafı sakinleştirdi. Kısa bir süre sonra, ambulans ekibi hastaneye sağlıklı ve durumu stabil bir anne ve onun bebeğini götürdü. Daha sonra o gün, Yvette hastanede anneyi ziyaret etti ve bebeği yine kucağında tuttu. Anne heyecanla, hemşirelere, Tanrı'nın kendisine park yerinde yardım etmesi için bir melek gönderdiğini söyledi. “Nereden geldiğini hiç bilmiyorum” dedi anne. “Sadece kafamı kaldırdım ve karşımdaydı” Yvette, otoparkta olanların dualarına cevap olduğundan hiç şüphesi olmadığını söyledi. “Kocam ve ben her şeyi Tanrı'nın planına atfediyoruz” dedi.